

Si Surat na ni SANTIAGO

Say Maipa'ka' konan Sitin Surat

Siti nin surat ket sinurat naya ni Santiago a busat na ni Jesu-Cristo tan saya yan pangulo ran mammemper intaw sa Jerusalem. Sa angan-angan ket sinurat nayayti sin ba'yo A.D. 50. Surat nayayti para konran mammemper nin Judio nin pinai-paidap tan napala-palakwan nin nako sa nagsikabarang nin lulugar. Man'iyakay na ni Santiago konra no pa'no a matkap nin pigagawa' ra. Wana ket kasan kakanaan nin pagmamatalek nan sayay tawo konan Dios no ambo' nin matunong a pigagawa' na. No peteg nin mampagmatalek ya konan Dios, matkap nin ma'kit ti sa gawa' na.

Nagsikabarang nin tima a nisurat nadtì ni Santiago konan sitin surat a bilang say maipa'ka' sa pakasubok tan pakatukso, pamipuruk-purok, pammemper tan mabistan gawa', say pagdadangka' sa pag'iirgo, kadunungan a ibat konan Dios, puon nin piasangkinian ran mammemper, saray maidap tan mayaman, anos tan pangangitpel sa pakapai-paidap, kadadasal, tan raruma et.

Say Linaman nan Sitin Surat

Pammagalang (1:1)

Say pakasubok nin pammemper (1:2–2:13)

Ipa'kit moyo a pammemper moyo (2:14–5:6)

Bibilin maipa'ka' sa gawa' nin pammemper a maanos (5:7-20)

1 ¹ Mampablyen kon Judio nin mantumumbok kona ni Cristo a napadya'dya' tan nataboy nin nako sa saka-sakalakon lugar,

si'ko si Santiago a aripen nan Dios tan ni Uunuren a Jesu-Cristo. Surat koyayti komoyo ket iparate' ko a pammagalang ko.

Say Pangangirangep a Siririket

² Bubsat ko sa ngaran na ni Cristo, no main nin rumate'-rate' komoyo nin saka-sakalakon pakasari'-sari', akuen moyoyti nin tutuon siririket

³bana' ta tanda' tamo a no maagwantawan nin pagmamatalek tamo konan Dios ti nin panunubok, magkamain atamon pakababa' nin mangirangep nin animan. ⁴Kanya' nin, andi' kumon nin kumapoy a nakem moyo no kai edet, pakaanos kamo anggan bana' sa pangingirangep moyo ket mag'in kustoy nikatawo moyo tan kasan pakabalawan moyo.

⁵Ket no main komoyo a kurang a kadunungan na maipa'ka' sa animan sa kabibiyay, matkap a dumasal yan kidawat konan Dios ket byan naya ta maruros a nakem nan mami konran sarban tawo. Kasan duga' no mami ya tan mabulos a kanakman na. ⁶Bale' no kidawat yaytin tawo, matkap a masibulot a pammemper na tan andi' ya magdwadwa ta si sayay magdwadwa, kapada nay daluyon sa taaw nin ipadpad nan siri abirno adti. ⁷⁻⁸Ket sitin tawon ambo' nin napasayay pinanakem na, andi' ya edet milalon mangrisibin animan a mangibwat konan Catawan ta ipa'kit nin kabibiyay na a kai na maitudo' no si'noy mantumbuken na.

⁹Rumiriket kamo, bubsat. Rumiga kan si'kan mampagkurang, sa nipangita'gay nan Dios komo sa kapapa'sar a bilang kona ni Cristo. ¹⁰Rumiga kaynamaet nin si'kan mayaman sa nipamatulok nan Dios komo ta say byay mo,^a kapada a burak nin rabot, kai nin magnayon. ¹¹Say rabot, makri' sa masakit a amot nan awro, maragrag anay burak, tan masida' a bista. Wanin anamaet konan mayaman, ma'met nayay byay na sa kapresan nan mampipayaman.

Say Pakatukso

¹²Makarma' tan maririket yay tawon makaagwanta nin panunubok ta no nasubok anay pammemper na, makaga'mor yan kurunan kasan raruma no kai say byay a nipangako' nan Catawan konran mangado' kona. ¹³Andi' na kumon ibarita' nin si'numan a mampangirangep nin panunubok a wana, "Mantukswen nakon Dios." Si Dios kai ya matukso nin mangwa' nin duka' tan kai yaynamaet manukso nin si'numan. ¹⁴No kai edet matukso yay tawo no ma'wit tan maitawtaw yan duka' a kaririktan nan lalaman nan diri. ¹⁵No tinmubo' tan nakayamot a duka' a apes, gumungan kasalanan. No nag'uray anay kasalanan, umangga sa patiti. ¹⁶Mampablyen kon bubsat, andi' kamo malingo maipa'ka' sa puon nin pakatukso.

¹⁷Anaod, sarban maong tan kasan pagkurangan a naibi ana tan maibi et ket mangibwat sa ta'gay konan Ama nin namarsan palaway sa langit. Masilyan nin dedlem a palaway bale' si Dios, kai ya gapo nin manguman. Say kimey na anamaet ket kai nin pangibwatan nin dedlem nin kabibiyay. ¹⁸Sa bukod nin karabayan na ket mag'in atamon ua'nak na

^a 1:10 ta say byay mo, - O: ta say iti sa byay,

sa nipamataros nan minsahin maipa'ka' sa katutu'wan kontamo. Ginwa' nayti ta pigaw nin naipurok atamon bilang primiron yatab na tan binyan natamon sangkata'gayan a lugar sa sarban pinarsa na.

Say Tutuon Pagkarilihyuso

¹⁹Tanda' moyo in, mampablyen kon bubsat. Kanya' nin matkap tamon adalen a rumnge' tan no mag'irgo atamo, adalen tamon maong tan andi' atamo madali' nin umamot a ulo ²⁰ta say sager, kai nin makatulong sa tawo ta pigaw nin makapangwa' yan matunong sa pangngikit nan Dios. ²¹Kanya' nin gurutan moyo a sarban duka' a gawa' tan galten moyoy duka' a pitatawo moyo. Siaayupa' tan situtulok nin akuen moyoy minsahi nan Dios a sin narng'e' moyo, naimula sa nakem moyo. Sain say Sarita' nan Dios a makaisalba komoyo.

²²Sawanin, magkabyay kamon kumpruntado sa minsahi nan Dios. No reng'en moyo tamo' bale' kai moyo nin sunuren, manluku-lukwen moyo anaod tamo' a lalaman moyo. ²³Anaod, si rumnge' tamo' sa sarita' nin kai nayti nin sunuren, kapada nay sayan mampag'ispiho. ²⁴Kikiten nay bakas na mi'sa yayna mibwat ket tampor a malingwanan nayna a bakas nan na'kit na sa ispiho. ²⁵Kanya' nin kai sumadag a marng'e' moyo tamo' ti nin gan-gan a mamin pagkanawanawa kontamo nin gumwa' sa karabayan nan Dios tan kasan pagkurangan. Si tawon mag'adal nin maong tan sumunor konan siti ket bindisyunan naya nin Dios sa sarban gawa' na.

²⁶No sa angan-angan nan sayay tawo ket alaki anay pammemper na konan Dios bale' kai na madugaan a pag'iirgo na, manluku-lukwen na tamo' a lalaman na ket kasan kakanaan a pagkarilihyuso na. ²⁷Say tutuon pagkarilihyuso a makapaririket konan Dios a Ama tamo ket, si sayay tawo kai ya nin pasagyat sa duka' nin tutawo. Edet, alilaen nasaran tulungan a ulila tan saray bubbayin balo nin mampatapuen nin mabyat a prublima.

Andi' nin Mamipuruk-purok

2 ¹Bubsat, bana' ta mampagmatalek kamoyna kona ni Uunuren tamon Jesu-Cristo a sya nipadar nan Dios a pinasyan kata'gayan na, ambo' nin manepeg a mamipuruk-purok kamo.

²Bilang wadi', main nin sayay tawon nisingsing nin balitok tan nisket nin mabli tan mapustura a rinmate' sa dupong moyon mampemper, tan main anamaet nin sayan nisket nin ma'ran, namapas tan nikasama' ana. ³Sawanin, mas inasikaso moyay nisket nin mabista a wamoyo "Tumekre' kamodti sa mabistan kami'nan," tan wamoyo konan pubri, "Umdeng kadtaw e!" O, "Manarikadkad ka tanadtaw e!" ⁴Abas in say gawa' moyo. Namipuruk-purok kamo. Bilang kamon hwis nin nangwa' nin kategan a naipatakdo' sa masiblet nin apes.

⁵Rumnge! kamo, mampablyen kon bubsat. Si Dios, pinili! nasara a pubri iti sa mundo nin mag'in nin mayaman sa pammemper, ket ipaikon naya konra a Pag'adian na nin nipangako! na konran saray mangado! kona. ⁶Bale! si'kamo, sa inugali! moyo, pinaayupa! moyay pubri ket inasikaso moyay mayaman. Saray mayaman a mangrumi! komoyo tan saran diri a mangidimanda komoyo. ⁷Tuya!-tuyaen rayay mablin ngaran na ni Jesu-Cristo a syay man'alilbien nin main nin ikon kontamo.

⁸Mapteg a man-gaw'en mo no mantumbuken moy Gugan-gan nan Adi! tamo bilang sa wana sa Masanton Kasuratan a, "Aduen moy kapada mon tawo nin kapadan pangangado! mo sa lalaman mon diri."^b ⁹Bale! no mamipuruk-purok kamo, mampagkasalanan kamo ket sintinsyawan kamon sinmubag sa Gugan-gan. ¹⁰Wanti ta si'numan a kai nin nakasunor konan sayay gan-gan, mataman no natumbok na nga'min a raruma, sintinsyawan nayan lamang nin Dios a bilang sinubag na nga'min. ¹¹Sin wanan Dios, "Andi! ka nin kiraray sa ambo! mon asawa," wana anamaet lamang, "Andi! ka nin mangmati."^c Abirno kai ka nin nikilalaki o namabayi, no nangmati ka, sinubag mon lamang nga'min a Gugan-gan ta sayan-saya yay puon nin gan-gan.

¹²Manarita! tan kumimey kamo nin matunong ta maipadar atamo li' sa pakasintinsya sigon sa gan-gan a mamin pagkanawanawa nin gumwa! sa karabayan nan Dios, a sayti ket say pangawa'nan konan Dios tan konran kapada tamon tawo. ¹³Anaod, no manintinsya yay Dios, kai naya nin nabuan nin inganga'do a tawon kai nin nanginga'don kapada nan tawo. Bale! saray mapanginga'do sa kapada ran tawo, kasan nepeg ran ikasalak ta makapangyayadi! a inganga'do nan Dios konra.

Say Pammemper nin Tutuo Ket Matkap nin Ma'kit sa Gawa!

¹⁴Bubsat sa ngaran na ni Cristo, ani a kabalikasan nin wanan sayay tawon main nin pammemper na bale! kai nayti ipatnag nin pammemper na yupa! sa gawa! na? Maisalba ya kasi nin siin a klasin pammemper na? Kai anaod. ¹⁵Bilang wadi!, main saya komoyo a kasaynan maisket na tan magkurang yayna sa kanen. ¹⁶Ket mataman no wamo kona, "Mako kayna a bindisyunan naka kumon nin Dios. Sumadag kumon a seket moyo tan mangan kamon kusto." No kasa anamaet nin ibi mon saytin pakatkapan nin lalaman ra, ani a kabalikasan nin wamo? Kasa! ¹⁷Wanin anamaet a pammemper no kai paaluyunan nin gawa!, kasan lamang nin sirbi.

¹⁸Magwa! a main nin saya nin magdipinsa a wana, "Say pammemper tana a dalan nin mako konan Dios, mataman no kasan gawa!" Ket, say ubat ko bale! kona, "Ipa'kit ko sa si'numan a main nin pammemper ko nin ma'kit sa gawa! ko. Bale! no kasan mapteg a gawa! mo, kai mo

^b 2:8 Levitico 19:18   ^c 2:11 Exodo 20:13-14

maipa'kit no main nin pammemper mo o kasa.”¹⁹ Main nin pammemper moyo sa sayan-sayay Dios.^d Kusto kamo bale' kai nin sumadag a tepren moyo tana. Mataman saray dudimunyo ket namper sara kanya' nin nangingintar sara sa li'mo ra.

²⁰ Benged a tawo, matkap mon alilbien a say pammemper a kai mapaaluyunan nin gawa' ket kasan kakanaan. ²¹ Panemtemen ma si ama tamon Abraham. Yupa' sa gawa' na, napapteg ya sa adapan nan Dios sin nika' naya nin ida'ton sa bubaton pangida'tunan a anak na a si Isaac bana' sa pammemper na sa nipangako' nan Dios.^e ²² Kanya' nin ma'kit moyon mampialuyon a pammemper na tan gawa' na ket napasibulot a pammemper na bana' sa gawa' na. ²³ Wanin a rabay nan ibarita' nin Masanton Kasuratan a wana, “Si Abraham, nagmatalkan nayay Dios ket, nikwinta na nin Dios a mapteg ya,”^f ket nasabtan yan amigo nan Dios.^g ²⁴ Ma'kit moyo edet a si sayay tawo ket mapapteg ya bana' sa gawa' na tan ambo' tamo' bana' sa pammemper na.

²⁵ Sayay alimbawa' ya et si Rahab, sayay duka' a babayi. Pinagtuloy nasaray ispyan tawo nan Dios tan pinaliwa' nasaradtaw sa lugar na sa nipangyakay na sa sakalakon dalan ta pigaw nin makalakwan saradtaw. Sa ginwa' na ket napapteg ya sa adapan nan Dios.^h

²⁶ Ket bilang sa lalaman no kasan inanawa na, ket nati ya, wanin anamaet, say pammemper nin kai napaaluyunan nin gawa', nati.

Say Pagdadangka' sa Pag'iirgo

3 ¹ Bubsat sa ngaran na ni Cristo, andi' kumon nin masulit a ka'bawan komoyo nin mag'in mangangakay nin minsahi nan Dios ta tanda' tamon si'kamin mangangakay ket maipadar kami li' sa pinasyan byat a paninintinsya dyan saray iyakay mi.

² Ket sarba tamoynaod ket makagwa' nin nagsikabarang nin kukasalanan. Si kai nin magkasalanan bana' sa sarita' na ket bukod nay kasan pakabalawan. Bana' ta marindawan nayay dila' na, kanya' nin wanin anamaet sa intiron lalaman nan diri. ³ No mapatulok tamoyay kabayo, bana' tamo' sa pangikwa nin busal sa bebey na ket maipatyoy' tamo nga'min a kimey na. ⁴ Kiten mosara anamaet a bapor. Abirno aninay kaalakyan ra tan abirno nin maksaw yay sungsong, mataman no si ugut ket daikleng ya tamo' nin parti ra, ket mabring nayay bapor sa adtiman a diriksiyon a rabay nan mangngulin. ⁵ Wanin na anamaet nin dila' tamo. Daikleng ya tamo', bale' mairangas nan marindawan a intiron kabibyay nin tawo.

^d 2:19 moyo sa sayan-sayay Dios. - Sa raruman nikaisurat nan siti sa Griego ket wanti a wana: moyo a si Dios, saya ya tamo'. ^e 2:21 Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 22:1-18. ^f 2:23a Genesis 15:6 ^g 2:23b Isaias 41:8; 2 Cronica 20:7 ^h 2:25 Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Josue 2:1-21.

Isipen moyo tanan si daite' tamo' nin baya ket mapangibwatan yan alakin puor sa tatalon! ⁶Si dila' maipada ya sa puor. Syay piikapan nin kadukaan. Saya yan parti nin lalaman tamo bale' sidaen nay intiron kinatawo tamo. Say duta na mangibwat sa impyirno ket mangawit sa pakasida' nin intiron kabibayay tamo.ⁱ

⁷Abirno mapaamo' tan napaamo' nasaraynan tawo a sarban klasin atap a uayep tan manuk-manok tan saray uayep a kumayam sa luta' tan tumangoy sa taaw, ⁸bale' kasan si'numan a makapamatulok konan dila' na. Manida' yan pirmin nakasadya' nin mangitayak nin mabayanin samal na. ⁹Usaren tamoyay dila' sa pangrarayo tamo konan Ama a Uunuren tamo, tan usaren tamoya et lamang nin pagsari-sarita' sa kapada tamon tawon naparsan kabakas-bakas nan Dios. ¹⁰Bubsat ko, ambo' nin manepag nin mangyadi' a wanti a pangrarayo tan pagsari-sarita' nin mangibwat sa sayan-sayay bebey. ¹¹No wanti, bara'mon umagos a matab'ang tan ma'sin nin ranom sa sayan-sayay subor. ¹²Bubsat ko, si kayon igos kai ya gumungan olibo, o si ubas kai ya gumungan igos. Wanin anamaet, si ma'sin a subor, kai ya magwa' liwaan nin matab'ang a ranom.

Say Kadunungan a Gumungan Kinamapteg

¹³Si'numan a madunong tan makataros komoyo, matkap nin ipa'kit a tutuoyti nin say kabibayay na, yupa' sa matunong a gawa' nan siaayupa' a paka'kitan nin kadunungan a iti kona. ¹⁴Bale' no sa nakem moyo ket main nin mapait nin imon tan masiblet a apes, andi' moyo nin irangas a madunong kamo. No gaw'en moyo in, mibula'-bula' kamo tan kai moyo man'alilbien a katutu'wan nin nangibwat konan Dios. ¹⁵Ambo' in nin klasi a kadunungan nan Dios. Sain ket mangibwat sa kaisipan nin tawo tan kaririktan nin lalaman tan mangibwat konan dimunyo ¹⁶ta adtiman nin mampiikap sa tawo a imon tan masiblet a apes, itaw main nin kai pidudunong tan sarbaynan kadukaan.

¹⁷Bale' say kadunungan a mangibwat konan Dios, ambo' nin wanin. Si tawon main nin kadunungan a nangibwat konan Dios, mu'na-mu'na, malinis a pinanakem na, ket mammituno ya, mapangabot ya konran kapada nan tawo tan mainum'ay yan katarusan, rumnge' ya sa pangipapalaway, napno' ya nin inganga'do tan mabistan gawa', kai ya nin mag'aleng-aleng tan kai ya nin mikanu-kano. ¹⁸Kanya' anaod nin say pitutuno ket bilang nin bikoy. Imula ran saray mammituno ket say bunga, say mapteg nin gugawa'.

Say Puon nin Pisasangkinian ran Mammemper

4 ¹Sawanin, ani a puon nin pisasangkinian tan piaaway moyo? Sain say pangangapes moyon karigawan nan lalaman. ²Umapes kamo

ⁱ **3:6** *pakasida' nin intiron kabibayay tamo.* - Sa raruman nikaisurat nan siti sa Griego ket wanti a wana: *pakasida' nin nga'min nin pinarsa.*

sa kasa komoyo kanya' nin abirno nin mangmati kamo sa tanay makalap moyo. Maibeg kamo anamaet sa ikon ran raruma kanya' nin milalaban kamo sa tanay maikon moyo. Kai moyo nin makalap a rabay moyo ta kai moyo nin dawaten konan Catawan, ³ tan mataman no kidawat kamo konan Catawan kai nan lamang ipaga'mor komoyo ta say duka' a gagara moyon kidawat, rabay moyo tamo' a makadumog nin karigawan.

⁴ Malamang nin tutawo! Matkap moyon amingawen a no kikalamo' kamo konran saray duka' iti sa mundo ket manlumaban kamo anamaet konan Dios. Kanya' nin si si'numan a mamaalaga konan sitin mundo ket mag'in nin kagura' nayan Dios. ⁵ No wanti a man-gaw'en moyo, ipa'ka' moyon kasan kakanaan nan si Masanton Kasuratan a wana ket si Ispirito nan Dios nin nibi na nin miikap sa barang saya kontamo, maimon yan mangikon kontamo.' ⁶ Kanya' nin magnayon natamon tulungan nin Dios nin makatumbok kona ta wanin a wanan Masanton Kasuratan,

“Kuntrawen nasaran Dios a marangas,

bale' tulungan nasara anamaet a maayupa' a nakem.”^k

⁷ Kanya' nin isuko' moyo edet a byay moyo konan Dios ta pigaw nin tulungan nakamon sumubli' kona. Labanan moyay Dimunyo' ket lumakwan ya komoyo. ⁸ Kumadani kamo konan Dios ket kumadani yaynamaet a Dios komoyo. Si'kamon makasalanan, gurutan moyoy duka' a pigagawa' moyo tan si'kamon mampag'aleng-aleng, galten moyo sa nakem moyoy masiblet a apes tan tumumbok kamo konan Dios tamo'. ⁹ Gumereng kamo bana' sa duka' a pigagawa' moyo. Umakis kamo tan mangabet-abet kamo; silyan moyoy piririga moyo nin kaberegan. Andi' kamo nin mariga no kai edet, mading'ey kamo ta malamang kamo. ¹⁰ Mipaayupa' kamo sa adapan nan Dios ket si Dios itandudo' nakamo.

¹¹ Bubsat, andi' kamo nin mipadukaan sa saya tan saya. No main nin mamaduka' nin busat na, o usgawan naya, bara'mon man'ibarita' nan kasan kakanaan nan gan-gan nan Dios ket man'usgawan nayay gan-gan. No usgawan moyay gan-gan, kai moyayna nin mantumbuken no kai edet, man-gaw'en moyon mas ata'gay a lalaman moyon diri dyan si gan-gan ta man'usgawan moyan kusto o abas. ¹² Si Dios tamo' a namataoy konan gan-gan. Kanya' nin sya tamo' a magwa' nin mangeteg. Sya tamo' a makapanintinsya nin pakaisalba tan pakasida' tamo. Kanya' nin si'no kan mangeteg sa kapada mon tawo ey?

Pannudu'yag konran Magpya sa Kadiryan ra tan saray Mayaman

¹³ Sawanin, rumnge' kamo, si'kamon mag'irgon wamoyo, “Sitin awro o dilap, mako kami konan sitin syudad; ket itaw kamin sayay taon,

j 4:5 wana ket...mangikon kontamo. - O: wana ket pinasyan siblet nan ispirito nin pinasrep nan Dios kontamo. - O: wana ket siiliw yay Dios konan ispirito pinasrep na kontamo.

k 4:6 Proberbio 3:34; Kanta 138:6 ¹ 4:7 Mabasa a maipa'ka' konan siti si titulo a Dimunyo sa Glusaryo.

magkumirsyo kamidtau ta pigaw nin maka'kit kamin abaw a kwarta.”
 14 Kai moyo nin tanda' no ani a mangyadi' komoyo sa awron adapen.
 Kai tamo nin maga'getan a byay tamo ta kapada a alupaop. Ma'kit
 sawanin, bale' ambo' nin ma'teng ket maandipat ana. 15 Kanya' nin sayti
 a manepeng nin ibarita' moyo, “No iyaburoy nan Dios ket umanroy byay
 mi, maituloy miti nin gagara.” 16 Bale' ambo' nin wanin a man-gaw'en
 moyo no kai edet, marangas tan mampimaung-maong kamo. Sain a
 pimaung-maong moyo, duka'!

17 Kanya' anaod nin, si'numan a makatanda' nin mabistan gaw'en na,
 bale' kai nayti nin gaw'en, mampagkasalanan ya konan Dios.

5 1 Si'kamom mumayaman, reng'en moyoyti. Umakis tan mangabet-
 abet kamom magbabawi' bana' ta rumate' li' a grabin idap
 komoyo mangibwat konan Dios. 2 Naumok tan kasan kakanaan
 anan kukayamanan moyo; say suseket moyo naet'et raynan insikto;
 3 namapas tan tinmaey anay balitok tan pirak moyo nin man'isiblet
 moyo, ket say taey a mismon mangipa'kit nin kaaguman moyo.
 Bara'mon apoy nin mangpos li' nin laman moyo a kayamanan nin
 dininep moyo, sa manrumate' anan awron panunusa nan Dios. 4 Iti
 a upa' ran tawon sinaor moyon kai moyo nin binayadan a pagal
 ran nagtrabaho sa gagawa' moyo. Reng'en moyoy ay'ay ra. Narnge'
 nan Uunuren nin Mampag'uray sa Sarba a ay'ay ra. 5 Nagkabyay
 kamodti sa babon luta' sa pipariga tan pammadpa' sa kaririktan
 nan lalaman. Bale' bara'mon ayep a patyen, mampipataba' kamo sa
 pannunor sa karabayan moyo para sa awron pangungukom nan Dios.
 6 Sinintinsyawan tan nipapati moyo sara et a matunong abirno nin kai
 rakamo nin linabanan.

Say Bibilin Para sa Maanos a Pangingitpel nin Pakapaidap

7 Kanya' anaod, kapadan mampemper, nin pakaanos kamo
 edet anggan rumate' yay Catawan. Arigen moyay mangmumulan
 siiilalon mantuma'gan sa yatab sa luta' na a mabli kona. Maanos yan
 mantuma'gan sa irarate' nan u'nan rapeg a mamarsik sa bini' tan sa
 suyot a rapeg a mamno' nin rinakay. 8 Kanya' nin pakaanos kamo
 anamaet. Pa'geten moyoy pampemper moyo tan paksawen moyoy
 nakem moyo ta say irarate' nan Catawan adani ana. 9 Bubsat, andi'
 kamo mipa'leman nin sakit nin nakem ta pigaw nin kai nakamo
 ukumen nin Mangngukom a si Dios a lamang ta rumate' yayna.

10 Bilang pangarigan sa pangingirangep tan sa kaaanos moyo, kiten
 moyo saray nangilalaman konan Dios a nangiparate' nin sarita' na.
 11 Wantamon makarma' saray makaagwanta anggan kala'pusan ta
 bindisyunan nasaran Dios. Alimbawa' si narnge' moyoyonan say nasari'
 na ni Job. Na'kit moyon nirangep nay abaw a dya'dya' ket tinulungan

naya anamaet nin Dios. Saytin ginwa' nan Dios, mangipa'kit a mapainganga'do tan mapangawa'nan ya nin tuloy sa tutawo na.^m

¹²Bale', bubsat, si matkap tuloy nin gaw'en moyo ket si andi' kamo nin sumamba sa ngaran nin animan sa langit o sa luta', o animan et ta pigaw nin kai kamo nin umadap sa paninintinsya nan Dios. Say ubat moyo, "O!" tamo' no say rabay moyon irgwen ket o' o "Kai" tamo' no say rabay moyon irgwen ket kai.

¹³No main komoyo a mangkagulo a kaisipan na, matkap yan dumasal konan Dios. No main komoyoy mariga, matkap yan magkanta nin pangrarayo.

¹⁴No main komoyo a main nin masakit, matkap nin ipakayaban nasaray pangulo sa dupong moyon mammemper. Ket idasalan raya tan amrisan rayan ladakⁿ sa pakayadi' a nibi nan Catawan konra. ¹⁵Say dasal ran saray main nin pagmamatalek konan Dios, mamaanda' konan main nin masakit tan si Catawan ket parigsawen naya, tan no say kasalanan nay namagmasakit kona, sayti ket mapirduna ana. ¹⁶Kanya' nin akuen moyo sa saya tan saya a kasalanan moyo, tan idasalan moyoy saya tan saya konan Dios ta pigaw nin mapaanda' kamo. Makapaka'ngap a magwa' nin kadadasal nan tawon matunong.

¹⁷Bilang si Elias, kapada tamoya anamaet nin tawo bale' sin masuet nan nidasal a kasan rapeg, ket sa luob nin tuloy taon tan a'nem a bulan, kasa gapo nin rapeg. ¹⁸Anamanaet dinmasal yan dinawat nan rumapeg, ket pinarapeg na nin Dios tan tinmubo' a rabot tan mumula.^o

¹⁹⁻²⁰Bubsat, panemtemen moyoyti. Magwa' a maisyay ya wadi' a saya komoyo sa katutu'wan. Maipatunong naya anamaet bale' nin saya komoyo. Si makapangayat konan siti nin nagkasalanan a gurutan nayna a pagkakasalanan na, ket ipal'is naya^p yupa' sa nipamatunong na, sa patitin dusa nan Dios kona. Gawa' na et nin sitin nangipatunong a panglilingwan nayna nin Dios sa abaw nin kasalanan.^q

---

^m 5:11 Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Job 2:10; 42:10.   ⁿ 5:14 Marcos 6:13; Lucas 10:34
^o 5:17-18 Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa 1 Uadi' 17:1; 18:1,42-45.   ^p 5:19-20a *ipal'is naya* - O: *ipal'is nay lalaman nan diri*.   ^q 5:19-20b Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Ezekiel 3:18-21.